

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLAZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA
płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 42

Katowice, sobota 20-go i niedziela 21-go lutego 1932 r.

Rok 31

Mowa JE. Nuncjusza Apostolskiego.

JE. Ks. arcybiskup Franciszek Marmaggi, Nuncjusz Apostolski w Polsce, wygłosił na akademii papieskiej w Warszawie w dniu 14 b. m. wielce serdeczne przemówienie, które podajemy w obszernym streszczeniu:

„Przedewszystkiem muszę spłacić wielki dług wdzięczności wobec Osoby Waszej Ekscelencji, Panie Prezydencie, że zechciał Pan okazać swe oddanie Najwyższemu Pasterzowi, naszemu Ojcu Świętemu Piusowi XI, przez przyłączenie się do tej wspaniałej manifestacji holdu i życzeń. Pańska obecność tutaj, Panie Prezydencie, jest wielkim i niecodziennym zaszczytem dla nas, więcej: jest wielkim symbolem i cennym świadectwem, albowiem w Twojej, Panie Prezydencie, Osobie — jest to obecność całej Polski, Polski o tysiącletniej tradycji, Polski bohaterów odruchów w obronie Kościoła i cywilizacji, Polski, która żyje, trwa i żyć zawsze będzie dla dopełnienia swego opatrnościowego posłannictwa. W imieniu Episkopatu i Duchowieństwa, w imieniu 24-miljonów katolików Polski, śpieszę wyrazić Waszej Ekscelencji czułe podziękowania wszystkich za nieporównany dowód sympatii i życzliwości, jaką Pan, Panie Prezydencie, zechciał im okazać, przedewszystkiem zaś podziękowania w imieniu Ojca Świętego, który do żywa wzruszony będzie Twoją, Panie Prezydencie, łaskawością.“

Z kolei dostoyny mówca wyraża podziękowanie prezesowi ministrów, marszałkowi senatu i sejmowi, członkom rządu i korpusu dyplomatycznego, ks. biskupowi sufraganowi warszawskiemu i innym, którzy uświetnili swą obecnością uroczystość, poczem mówi, że „jeżeli naród polski był tradycyjnie i pozostaje zawsze głęboko przywiązany do Stolicy Apostolskiej (a to tak dobrze widzimy tutaj), to Dostoyny Namiestnik Jezusa Chrystusa, ze swej strony, nigdy nie ukrywał swego szczególnego upodobania dla dzielnego narodu Sobieskiego, nad którym z wyżyn góry jasności niebiańskiej rozciąga swe berło słodka Królowa Częstochowska. Ileż zmiennych kolei losu, już to chwały, już to bólu, zwałto się na was! Stolica Apostolska jednak, stały przyjaciel prawdziwy, strażnik wierny duszy waszej — „amicus quasi animi custos“ — otaczała Polskę szczególną miłością, miłością tem żywszą, im trudniejszymi były warunki waszego narodu. Benedykt XV wspominał go w tak wzruszających akcentach: „Wówczas gdy rządy świeckie schylały się przed siłą górującą nad prawem i w milczeniu stali wobec zawieszenia politycznej osobowości Polski, jeden jedyny głos rozbrzmiał protestami: głos Stolicy Apostolskiej“. Wówczas, gdy najświętsze prawa narodu polskiego podeptane zostały przez rządy tyrańskie, jeszcze

Rosji zagraża całkowite odcięcie od Chin dzięki polityce japońskiej.

Londyn. W Mukdenie odbyło się onegdaj uroczyste proklamowanie niepodległej republiki mandżursko - mongolskiej. Nowe państwo będzie się składało z prowincyj: Feng - Tin, Hai - Lung - Kjang, Kiryn, Ljao-Nung oraz z części wewnętrznej Mongolji wraz z okragiem Jehol. Poza to do republiki będzie należał okrag Charbiński z Charbinem i Cycykarem.

Proklamowanie nastąpiło w obecności gubernatorów wyżej wymienionych prowincyj książąt mongolskich oraz przedstawicieli emigracji rosyjskiej. — Miasto było udekorowane flagami. Na placu Słońca odbyła się rewja wojsko-

wa oddziałów mandżurskich, pozostających pod kierownictwem japońskim.

Gabinet ministrów ma być utworzony na zebraniu przedstawicieli wszystkich narodowości zamieszkujących Mandżurję i Mongolję. Po utworzeniu gabinetu nastąpi wybór prezydenta republiki. Największe szanse ma b. cesarz chiński, potomek dynastji mandżurskiej.

Londyn. Utworzenie buforowego państwa mandżurskiego jest ukoronowaniem polityki japońskiej, zmierzającej kensekwentnie do odcięcia Rosji sowieckiej od Chin. Obecnie Sowiety będą posiadały wspólną granicę z Chinami jedynie w Turkiestanie. Jednakże

granica ta nie przedstawia żadnych wartości praktycznych ani strategicznych, gdyż pustynia Gobi oddziela Turkiestan od Chin centralnych, odległych o 5.000 kilometrów. W ten sposób stworzenie przegrody między Dalekim Wschodem a Rosją, stało się faktem.

Pozatem, przez ogłoszenie niepodległości Mandżurji i włączenie do jej terytorjów Charbina, Japonja obejmuje kontrolę na wschodnio - chińską koleją żelazną, co daje jej możliwość odcięcia w każdej chwili Rosji Sowieckiej od Władywostoku.

Korespondenci pism angielskich na Dalekim Wschodzie przypuszczają, że Japonja nie poprzestanie na ogłoszeniu niepodległości Mandżurji, lecz stworzy jeszcze jedno państwo buforowe, pomiędzy Mandżurją, a Rosją Sowiecką. — Państwo to pozostawałoby we władaniu emigrantów rosyjskich.

Londyn. Japońska agencja prasowa „Limbu - Rengo“, komentując utworzenie niepodległej Mandżurji oznajmia, że rząd Japoński uzna de jure nową republikę i nie omieszka udzielić jej poparcia, jeżeli rząd mandżurski stanie na wysokości zadania.

Narazie Japonja obejmie protektorat nad młodem mocarstwem, powstrzymując się od wkraczania w sprawy polityki wewnętrznej.

Tajemniczy parowiec.

Berlin. Z portu w Lubece wypłynął wczoraj na Daleki Wschód parowiec „Irma“. Odjazd nastąpił w okolicznościach zagadkowych. Według krążących wieści, pod pokładem znajduje się transport amunicji. Z tego powodu wczorajsza „Rothe Fahne“ wzywa robotników portowych do baczności, dowodząc, że załoga „Irmy“ składa się wyłącznie z łamistraków.

Painleve.

Były francuski minister wojny Painleve otrzymał trudną misję utworzenia nowego rządu po upadku gabinetu Laval.

Bezowocne wysiłki Painlewego nad utworzeniem rządu.

Paryż. Painleve zjawił się onegdaj późnym wieczorem u prezydenta republiki i oświadczył, iż po szeregu konferencyj ostatecznie przyjmuje misję tworzenia rządu. Następnie prowadził rokowania do godz. 2-iej nad ranem, dążąc do stworzenia gabinetu koncentracyjnego.

Odbył on m. in. konferencję z Lavallem, Tardieu i Reynaudem. Wszystko wskazywało na to, że Painlevemu uda się utworzyć gabinet, oparty o tę samą większość, co gabinet Laval. Nad ranem ukazał się komunikat, który stwierdza, że rokowania z dotychczasową większością rządową rozbiły się. Painleve zaproponował Lavalowi objęcie teki spraw zagranicznych, Tardieu miał pozostać ministrem wojny, Reynaud zaś kolonij. Tymczasem wobec nadchodzą-

cych wyborów wysunęło się na czoło znaczenie teki spraw wewnętrznych.

Tardieu i Reynaud domagali się, by tekę tę powierzyć jednemu z ich przyjaciół politycznych. Painleve do żądania tego ustosunkował się negatywnie, to też kombinacja gabinetu, opartego na dotychczasowej większości, rozwiązała się.

Wczoraj Painleve rozpoczął na innej podstawie, dążył będzie mianowicie do stworzenia gabinetu centrowo-lewicowego o charakterze przejściowym. Koła polityczne uważają, że te usiłowania również skończą się niepowodzeniem i spodziewają się, że Painleve w ciągu dnia dzisiejszego złoży prawdopodobnie misję tworzenia rządu.

tylko Stolica Święta przez publiczne protesty i zabiegi prywatne wzięła na siebie jego obronę. Gdy wreszcie w czasie obecnego konfliktu światowego, inni zdają się zadawać tym rodzajem autonomji, która została przyrzeczona Polsce, znalazła się tylko Stolica Apostolska, która wielokrotnie stwierdzała, że trzeba przywrócić Polsce jej dawną godność osoby moralnej wraz z pełną i całkowitą niepodległością.“

„Ja, który zawiadując różnorodnymi sprawami Kościoła u was w codziennym niemal kontakcie jestem z Jego Dostoyną Osobą lub z organami, będącymi najbardziej upoważnionymi wyrazicielami Jego myśli, ja, który — ośmielam się to powiedzieć — przeniknięty jestem odtąd tem samym biciem tego wielkodusznego serca, mogę uroczysto stwierdzić, że Ojczyzna wasza zachowuje miejsce honorowe i umiłowane wśród świat cały obejmujących trosk Jego pontyfikatu.“

„Jedenaście lat temu wasz Biały Orzeł śmiertelnie został raniony... Potęga bezbożności, nieładu, nieludzkiej nienawiści, zwały się na niego by zadać mu

cios ostatni. Papież jednak i cały świat katolicki na Jego napomnienie, modlił się za was. Orzeł tysiącletni, którego Dąbrówka wydała Wierze św., nie zgiął, nie zestarzał się nawet. Przez swą świadomość religijną zachował swą świadomość narodową, odnowił swą młodość nieśmiertelną. Ah, wielką jest rodzina polska, ugrupowana przy Ojcu swej duszy, Namiestniku Jezusa Chrystusa... Piękna i zachwycająca wizja pokoju! Zerwać tę jedność duchową Narodu Polskiego, byłoby złamać jego moc narodową i żywotną. Ja, trzeci Nuncjusz Apostolski Polski odnowionej, z uwielbieniem i nadzieją na kolanach podziwiam wasze święte przeznaczenie. Chciałbym Wszchemocnemu, Najświętszej Pannie, św. Męczennikom i Apostołom waszej błogosławionej ziemi ofiarować me słabe siły, me skromne prace dla szczęścia niewzruszonego a płodnego zarazem, dla Państwa i Kościoła. Jakby to było pięknem, by dla zapewnienia tego, modląc się za was i z wami, móc, jak na patenie w czasie Mszy św., ofiarować swe życie!“

Robotnicy bronią się przed zwalnianiem i zamykaniem warsztatów pracy.

Delegacje kopalni „Szarlota” i „Ferdynand” u p. wojewody.

Katowice. W ubiegły piątek zjawili się u p. wojewody delegacje kopalni „Szarlota” w Rydułtowach i „Ferdynand” w Bogucicach, prowadzone przez posła p. Kapuścińskiego i sekretarza związku p. Derejczyka. Otrzymała się konferencja, w której wziął udział także komisarz demobilizacyjny.

Nasamprzód delegacja kopalni „Szarlota” przedstawiła w należytem świetle stan rzeczy na kopalni, która mogłaby być prowadzona w dalszym ciągu, gdyby tylko właściciele chcieli. Stwierdzono, że już w roku 1925 odgrazano się ze strony kierownictwa kopalni unieruchomieniem wszystkich szybów. Część tych pogroźek urzeczywistniano już dawniej, a ostatni szyb chce się zastawić w najbliższym czasie. Nadto delegacja wskazała na konieczność utrzymania kopalni w ruchu choćby ze względu na bliskość granicy, co byłoby wielce szkodliwym dla sprawy narodowej.

Pan wojewoda przyrzekł, iż w poniedziałek konferować będzie w tej sprawie z generalnym dyrektorem Gwarectwa Rybnickiego, p. Morawcem. O ile ta konferencja skończyłaby się z niepowodzeniem, uda się do Warszawy specjalna delegacja.

Delegacja z kopalni „Ferdynand” przedstawiła zarządzenia zarządu kopalni, który nosi się z zamiarem: 1) zwolnienia 600 robotników, 2) zaprowadzenia dalszych świetówek oraz 3) zaprowadzenia dla reszty załogi urlopów turnusowych i to jednotygodniowych raz w miesiącu. Pan wojewoda polecił zbadać sprawę na miejscu przez komisarza demobilizacyjnego.

W końcu pp. poseł Kapuściński i sekretarz zawodowy p. Derejczyk przedstawili p. wojewodzie żądanie dopuszczenia przedstawicieli związków zawodowych do kontroli funduszu wyrównawczego dla wywozu węgla, który bywa zasilany z sum otrzymanych z 8-procentowej obniżki zarobków w górnictwie.

Do komisarzy demobilizacyjnego wpłynęły dalsze wnioski o zezwolenie na zwolnienie robotników w górnictwie. Kopalnia „Mysłowice” zamierza zwolnić 960, kopalnia „Hrabina Laura” w Chorzowie 500, kopalnia „Gotthard” w Orzegowie 300 robotników.

Samowolne jest postępowanie zarządów kopalni Ballestrema w Rudzie, które zaprowadzają urlopy turnusowe bez uprzedniego porozumienia się z komisarzem demobilizacyjnym i radą załogową.

Ostatnia zwróciła się do komisarzy demobilizacyjnego z prośbą o interwencję. Rada zakładowa mianowicie stwierdza, że wydała się w pierwszym rzędzie tych młodocianych robotników, którzy codopiero powrócili z wojska i nie przepracowali jeszcze 20 tygodni, po upływie których mieliby prawo pobierać zapomogi z Funduszu Bezrobocia. Nadto zwalniana się ojców licznych rodzin, aby powiększyć liczbę biednych i cierpiących głód. Wogóle łamie się prawo, a rządzi się bezprawiem, za co różni dyrektorzy winni się znaleźć za kratkami. Ma się wrażenie, jakoby przemysłowcy całą siłą dążyli do unieruchomienia całego przemysłu śląskiego.

Poważny lecz spokojny ma przebieg strajk w Zagłębiu Dąbrowskiem.

Sosnowiec. Sytuacja strajkowa w zagłębiu dąbrowskiem i krakowskiem nie uległa zmianie. Zmiana nocna, jak i wczorajsza ranna, nie zjechały do kopalni. Strajk objął formalnie tylko 7500 górników, gdyż na pozostałych kopalniach zarządy ogłosiły świetówki. Ogółem nie pracuje około 30.000 robotników. Strajk ma przebieg poważny; spokoju i porządku dotychczas nigdzie nie zakłócono.

Koła robotnicze w zagłębiu dąbrowskiem oraz na Górnym Śląsku z wiel-

kiem zainteresowaniem oczekują, jaki obrót przybierze zwołany samorzutnie kongres rad załogowych w Lipinach. Nie wiadomo przedewszystkiem, jak do kongresu tego ustosunkują się związki zawodowe, do których komitet rad załogowych zwrócił się o przysłanie delegatów. Z nieminiejszym zainteresowaniem oczekuje się odpowiedzi Zespołu Pracy na list Centralnego Związku Górników w sprawie proklamowania wspólnego strajku na Górnym Śląsku. Przypuszczalnie w sobotę odbędzie się posiedzenie Zespołu Pracy, na którym list ten będzie rozpatrzony. Jak nas informują, Zespół Pracy ma ustosunkować się negatywnie do propozycji C. Z. G.

Zarządy kopalni Wiktorja i Stanisław zwróciły się do komitetu strajkowego, by załogom tych kopalni zezwolił na wykonywanie prac, gdyż kopalnie te, mimo że należą do zrzeszonych, postanowiły nie stosować obniżki 8-procentowej. Na kopalni Jowisz komuniści prowadzili żywą agitację, by doprowadzić do t. zw. „czarnego strajku”, t. zn. wycofać z kopalni wszystkich ludzi, nie wyłączając koniecznej obsługi maszyn i pomp. Akcja ta spotkała się ze zdecydowanym oporem wśród poważnie myślących górników.

TELEGRAMY.

Trzęsienie ziemi w płockim powiecie.

Płock. Lokalne trzęsienie ziemi wydarzyło się w gminie Łubki i Starożreby w pow. płockim. Długość odczucia wstrząsów wynosiła około 10 kilometrów — od Słupcy do Alekszewa przez Łubki, a także we wsi Zdziar Wielki, gm. Starożreby. Podczas trzęsienia drzewi same potwierały się w domach, naczynia pospadały z półek, a na powierzchni ziemi potworzyło się wiele drobnych, lecz dość długich szczelin. Jedną z nich, w Łubkach, dochodzi do 2 kilometrów długości. Prof. Kazimierz Gelinek, który z ramienia płockiego Tow. naukowego badał zjawisko na miejscu, jest zdania, iż były to wstrząsy natury tektonicznej. Towarzyszyły im długie i przeciągłe grzmoty podziemne.

W Hiszpanji przychodzą do głosu ciemne siły.

Madryt. W gmachu ratusza w Barcelonie eksplodowała wczoraj bomba, umieszczona pod podłogą sali posiedzeń Rady miejskiej. Wybuch nastąpił w godzinę po zamknięciu posiedzenia i zni-

szczył doszczętnie salę. Szczęśliwym trafem zamach nie pociągnął za sobą żadnych ofiar. W miejscowości Tarrasa policja wykryła arsenał syndykatu anarchistów. W zakonspirowanym mieszkaniu znaleziono ok. setki gotow. bomb.

Madryt. Władzom madryckim udało się wypaść na trop szeroko rozgałęzionego spisku. Projektowany był zamach bombowy na premiera Azanę oraz na kilku ministrów. Jak ustaliło śledztwo, spisek jest dziełem syndykatów anarchistycznych, które w ostatnich czasach rozwijają coraz energiczniejszą działalność.

Urzednicy na Węgrzech otrzymywać będą tylko 11 pensyj w roku.

Budapeszt. Oszczędnościowy program rządu węgierskiego ma być rozszerzony w tem znaczeniu, że urzednicy państwowi otrzymywać będą pensje tylko za 11 miesięcy w roku.

Ma być to przeprowadzone w ten sposób, że w każdym miesiącu gaże urzędnicze wypłacane będą o trzy dni później, aniżeli w miesiącu poprzednim.

Jak łatwo przewidzieć, projekt ten wywołał olbrzymie wzburzenie w sferach urzędniczych.

Macdonald po operacji.

Premjer angielski Macdonald poddał ostatnio swe oko operacji, która miała szczęśliwy przebieg. Pomimo to jednak Macdonald przez parę tygodni wstrzymać się będzie musiał od wszelkiej pracy. Na obrazku Macdonald z córką.

Rumunja przymusowo ściągnie z obywateli potrzebne jej pieniądze.

Bukareszt. Celem wyrównania strat, wynikających dla wierzycieli, a przede wszystkim dla banków, z projektu rządowego konwersji długów rolnych, minister skarbu, p. Argetoianu opracował projekt przymusowej pożyczki wewnętrznej w wysokości 12 — 14 miliardów lei, mającej obciążyć wszystkich właścicieli nieruchomości wiejskich i miejskich, fabryk itp. z wyjątkiem włościan, posiadających poniżej 5 ha ziemi. Przymusowa ta pożyczka ma być oprocentowana w stosunku 5 proc. rocznie i spłacona przez państwo po upływie lat 30. Uzyskany tą drogą kapitał, powiększony pewną dotacją skarbu państwa, byłby użyty na zbonifikowanie 50 proc. redukcji długów rolniczych, przewidzianej w projekcie ustawy o konwersji długów.

Włosko - polska izba handlowa.

Medjolan. W Medjolanie odbyło się inauguracyjne posiedzenie izby handlowej włosko - polskiej, powstałej z inicjatywy konsulatu generalnego R. P. w Medjolanie. Do utworzonej instytucji przystąpiło 90 członków.

Złóż datkę na fundusz bezrobocia na P. K. O. Nr. 307-795!

Książę i żebrak

POWIEŚĆ.

4) (Ciąg dalszy.)

Stojący tłum zerwał teraz czapki i kapelusze z głowy; jak pierwsi ziemi obejściu, tak teraz przyklasnął dobroci, wołając głośno: Niech żyje książę Walji!

Żołnierze zaprezentowali broń, otworzyli bramę i jeszcze raz zaprezentowali, gdy książę ubóstwa w obdarciem odzieniu przechodził próg, aby się zbliżyć do bogacza i władcy, do ziemskiej wielkości.

— Zdaje mi się, żeś zmęczony i głodny i byleś srodze potracony. Cnodz za mną — rzekł Edward.

Pół tuzina sług poskoczyło ku niemu, chcąc zapewne przedstawienia uczynić. Prawdziwie królewskim ruchem ręki Edward kazał im ustąpić. Książę poprowadził Toma przez schody do wspólnie ozdobionego pokoju, który nazwał swoim gabinetem. Na rozkaz księcia przyniesiono tam śniadanie, o jakim Tom nawet z książką nie miał wyobrażenia. Z niezrównanym taktem i wspałałomyślnością odprawił książę sługi,

aby uwolnić od ciężaru ich obecności swego skromnego gościa i usiadł koło niego, a podczas gdy ten jadł, Edward go pytał:

— Jak się nazywasz?

— Tom Kanty, za pozwoleniem pańskim!

— Szczególne nazwisko... gdzie mieszkasz?

— W City, Panie, w Offal-court, blisko Pudding Lane.

— Offal-court? O tej ulicy nigdy nie słyszałem. Masz rodziców?

— Mam, Panie, i babkę również, ale na tej nie wiele mi zależy — niech mi Bóg przebaczy, jeśli źle robię, tak mówiąc. Mam także dwie siostry bliźniaczki, Betty i Nanę.

— Twoja babka nie musi być bardzo czuła dla ciebie?

— O, Wasza Wysokość — ona nikogo nie kocha i z wszystkimi źle się obchodzi.

— I tobie więc złego coś robi?

— Tylko wenczas spoczywa jej ręka, gdy śpi albo jest pijana; ale skoro się ocknie wynagradza sobie czas stracony.

— Czy młodego księcia gniewem zabłysły, gdy zawołał:

— Jaktó, bije ciebie?

— O tak, bije — z przeproszeniem Waszej Wysokości.

— Biję ciebie! A tyś przecie taki mały, taki słaby! Słuchaj: nim noc zapadnie, zamknięta zostanie w Towerze. Król, mój ojciec...

— Książę zapomina, z jak niskiego jesteśmy stanu. Tower przeznaczony tylko dla możnych.

— Masz słuszność. Nie pomyślałem o tem. Ale wymyślę dla niej stosowną karę. A ojciec dobrym jest dla ciebie?

— Nie jest on łagodniejszym niż babka.

— Hm, zdaje się, że ojcowie bywają do siebie podobni. Mój także nie jest bardzo łagodny. Ręka jego ciężko uderza; mnie wprawdzie dotąd oszczędzał co do razów, ale łajaniem nieraz dokuczył. A jakąż jest matka twoja?

— Matka jest bardzo dobra. Nikomu bólu nie zada, ani zmartwienia nie zrobi, Betty i Nana podobne są do niej.

— W jakim wieku są obie?

— Piętnaście lat skończyły, panie.

— Lady Elżbieta, moja siostra, ma lat czternaście. Cioteczna zaś moja siostra, lady Joanna Grey jest w moim wieku; jest przytem ładna i miła. Ale najstarsza moja siostra, lady Mary, po-

nurą ma twarz. Słuchaj, chłopcze: czy twoje siostry zabraniają także swoim służącym śmiać się?

— Moje siostry, książę? Przecież one sług żadnych nie mają.

Książę spojrział poważnie na żebraka, potem rzekł:

— A któż im pomaga wieczorem rozebrać się, kto zrana wkłada im ich suknie?

— Nikt. Czyż książę myśli, że one zrzucają suknie?

— Czy mają tylko po jednej sukni?

— Mości książę, a na cóżby im więcej?

— Szczególne, prawdziwie zadziwiające pytanie. Przebaczy, ja się w istocie śmiać nie chciałem. Nana i Betty będą odtąd miały dostateczną ilość sukien i służących. Mój podskarbi postara się o to. Nie, nie dziękuj mi za taką drobnostkę. Ale ty się dobrze wyrażasz i wiesz jak się trzeba zachowywać. Musiałeś się uczyć?

— Pewien dobry nauczyciel, którego ludzie nazywają ojcem Andrzejem, uczył mię trochę z łaski.

— Rozumiesz po łacinie?

— Obawiam się, panie, że bardzo mało.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Sobota
20
lutego

Św. Leona, biskupa
wyznawcy.

Św. Eucherjusza bi-
skupa.

Św. Pothamjusza mę-
czennika.

Suchedniowy post.

Kalendarz słowiański: Lubomil.

Jutro niedziela, 21 lutego: Św. For-
tunata, męczennika.

Wschód Zachód
Słońca o godz. 6.48; o godz. 17.09.
Księżyc o godz. 14.59; o godz. 6.25.

Z historii śląskiej.

20 lutego. 1153. Umarł Piotr Włost, syn bogatego ziemianina śląskiego Włodzimierza. — 1812. Pierwsi kozacy przechodzą Odre pod Ścinawą. — 1848. Ks. Franciszek Pucher, przybył do Radzion-
łowa jako pierwszy kapelan. — 1877. Księdzu kapelanowi Netterowi w Py-
skowicach, odebrano przewodnictwo w
nauce religijnej. — 1891. Umarł ksiądz
Rudolf Lubecki, który zwalczył staro-
katolickiego ks. Pawła Kamińskiego w
Katowicach i nawrócił zbłądzonego lud do
wiary katolickiej. Wydawał pismo mie-
sięczne „Zdrowaś Marja”. Pochowany
został w Kotorzu. Urodził się 7 lipca
1844. — 1917. Niemcy puścili w obieg
jednofenigowy pieniądz z aluminium.

W roku: 1566—1584. W tych latach
bito w Pniowcu w pow. tarnogórskim
92 szyby, w czym rok 1578. odznacza się
52 szybami. — 1566—1595. W tych la-
tach przy kościele Najśw. Marii Panny
w Bytomiu, nie było proboszcza. — 1566.
W Opatowicach bito 184 szybów. —
1567. Biskup krakowski, Filip Nowina
Padniewski zaprowadził pierwsze targi
w Siewierzu i zarazem ustanowił, by
miasto pobierało cło od przyjeżdżają-
cych kupców. — 1568 do 1591. W tych
latach rządził ziemią pszczyńską, hrabia
Promnitz. Karol Promnitz, który mocno
popierał naukę Lutera, zaczął zwalniać z
urzędu proboszczów katolickich, a w ich
miejsce posyłał pastorów. — 1568 do
1628. Kościół w Studzionce znajdował
się w rękach protestantów. Potem był
zamknięty do roku 1648.

21 lutego 1497. Księżna Barbara, wdo-
wa po księciu Przemku (Przemysław)
sprzedała ziemię toszecką braciom Mi-
kołajowi i Janowi, księciom opolskim.
1633. Dziedzic Henckel Donnersmarck
ostrzega mieszkańców Tarnowskich Gór
przed trzema kompanjami wojska idą-
cego z Pyskowic do Tarn. Gór. — 1851.
Umarł ksiądz Sznajderski, proboszcz w
Tarn. Górach. — 1875. Ustanowienie
państwowego proboszcza w osobie ks.
Mücke'go, na prob. w Strzelcach. —
1906. W Debju (pow. opolski) spalił się
kościół. Ołtarz z posągami Matki Bo-
skiej uratowano. Trzy dzwony z lat 1548
1618, 1687 stopniały. Na miejscu spalo-
nego postawili Debjanie nową wspania-
łą świątynię.

Województwo śląskie.

* Są zamówienia, lecz przemysłowcy
nie chcą ich wykonać. W czwartek wie-
czorem odbył się w Katowicach kongres
członków rady urzędniczej, który zgromadził 400 delegatów, reprezentujących
wszystkie zakłady górnicze i hutnicze
na terenie Śląska.

Zebrań uchwalili rezolucję, która m.

in. zawiera niezwykle ciekawy szczegó-
ł. Oto zebrań stwierdzają, że na pod-
stawie posiadanych wiadomości ze źró-
deł miarodajnych, dla ciężkiego przemy-
słu górniczego wpłynęły wielkie zamó-
wienia zagraniczne, między innymi od
Brazylii, jednak syndykat nie chce przy-
dzielać tych zamówień, albowiem nie-
możliwością to przemysłowcom obni-
żenie płac robotniczych i urzędniczych.

Zebrań wzywają czynniki miarodaj-
ne do wglądnięcia w tę sprawę.

* Kupujmy rodzime towary, a zmniej-
szymy bezrobocie! W dniu onegdajszym
obradowała w Katowicach sekcja pro-
pagandowa dla popierania wytwórczo-
ści krajowej. Konferencję przewodniczył

Niedobór Funduszu Bezrobocia wynosi za ostatnie 3 lata 130 milionów zł.

Warszawa w lutym.

Łączny niedobór Funduszu Bezrobo-
cia za ostatnie trzy lata wyniósł 130 mil-
ionów zł. Z porównania niedoborów
Funduszu w poszczególnych latach wy-
nika, iż stosunkowo największy niedo-
bór wykazał rok 1930, a mianowicie
64,6 milionów zł wobec 2,8 milj. zł w ro-
ku 1929.

Powodem tak poważnego wzrostu
niedoboru w 1930 r. było z jednej strony
zwiększenie bezrobocia, a z drugiej
strony — rozszerzenie w tym roku pod-

staw ubezpieczenia, jak również polep-
szanie zasiłków ubezpieczonych.

Obniżenie w r. 1931 zasiłków i za-
niechanie przedłużać okresu zasiłkowego
wpłynęło, że niedobór Funduszu w 1931
roku był tylko nieznacznie wyższy niż
w 1930 r., wynosząc 65,1 milj. zł. Do-
dać należy, iż przywrócenie w 1931 r.
dawnej wysokości składek (2 proc., za-
miast 1,8 proc.), wobec kurczenia się
wytwórczości i zmniejszania się liczby
ubezpieczonych, dało bardzo nieznaczne
wyniki, przyczyniając się natomiast do
większego obciążenia zakładów pracy.

były wicewojewoda śląski dr. Zygmunt
Żurawski. Poszczególni mówcy w prze-
mówieniach swych kładli nacisk na ko-
nieczność popierania towarów wyrabia-
nych w kraju i siłami krajowymi w tem
rozumieniu, że im wytwory rodz. znaj-
dą szerszy zbył wśród społeczeństwa,
tem rozmiary bezrobocia staną się
mniejsze. Również zastanawiano się nad
sposobami wzmożenia u obywateli za-
potrzebowania na towary, co w dużym
stopniu przyczyni się do zlagodzenia
kłęski bezrobocia. Dla rozszerzenia idei
samowystarczalności gospodarczej po-
stanowiono zaprosić i zainteresować od-
powiednie czynniki społeczne i kultura-
lne.

* Przyjeżdźcie do obcych krajów
żądać potwierdzenia posiadanej gotów-
ki. W niektórych krajach, na przykład
w Austrii, w Niemczech itd., wprowadzo-
ne zostały w ostatnich miesiącach ry-
gorystyczne przepisy, ograniczające
wolny obrót walutami i dewizami, a na-
wet poddające pod groźbę konfiskaty
przymusowej rejestracji przywożone,
wywożone i przewożone dewizy, walu-
ty, papiery wartościowe itp.

W związku z tem zwraca się uwagę
osób, wyjeżdżających zagranicę, aby w
swym własnym interesie zgłaszali przy
wjeździe do danego kraju ilość posiada-
nych przez siebie dewiz, walut, papierów
wartościowych itp., celem umieszczenia
odnośnego zapisku w paszporcie wzglę-
dnie celem otrzymania pozwolenia, upra-
wniającego do powrotnego wywozu tych
walorów.

* Ostrzeżenie przed oszustami żeru-
jącymi pod firmą inwalidzką. Zarząd
Związku inwalidów wojennych R. P. pi-
sze nam: Od kilku miesięcy uwijają się
po Katowicach i woj. śląskim osobnicy
przedstawiający się za wysłanników
jakiejś samopomocy Związku Inwalidów
Wojennych. Ludzie ci licząc się z sym-
patją społeczeństwa do inwalidów woj.
żerują na tej sympatii w sposób wprost
bezczelny. Bądź to osobiście, bądź pi-
semnie czy telefonicznie zwracają się do
różnych znanych osobistości i komuniki-
ują im, że Związek Inwalidów Woj. ob-
darzył ich godnością członków honoro-
wych, zaczęli winni oni złożyć 20 a
czasem i więcej złotych na kosztą spo-
rządzenia specjalnego dyplomu. Osoby
w ten sposób naciągnięte zwracają się
w tej sprawie o informację do śląskiego
zarządu wojewódzkiego Związku Inwa-
lidów Wojennych R. P., ten zaś nic z tą
sprawą nie ma wspólnego. Jak zaś obe-
cnie stwierdzono, owa „samopomoc”
jest fikcją, gdyż organizacja o takiej na-
zwie nie jest nigdzie wciągniętą do re-
jestru organizacyj czy instytucyj spo-
łecznych — a jest jedynie kliką oszustów,
żerujących na łatwości ludzkiej. Dla-
tego też radzi się wszystkim obywa-
telem, by w razie najścia ich przez „de-
legatów” owej „samopomocy” z miejsca
oddawali oszustów w ręce władz. Do
władz zaś policyjnych apeluje się, by
wreszcie zajęły się tymi oszustami i
stwierdziły, na co idą pieniądze przez
nich zbierane.

Ponadto nadmienić należy, że na te-
renie Katowic drukowane jest piśmko
p. n. „Głos Inwalidy” wydawane przez
niejakiego p. K. człowieka od dłuższego
już czasu mającego liczne „stosunki” z
władzami sądowymi, który, nie mając
innego sposobu egzystencji, zbiera ogło-
szenia do swego piśmka, ludząc swych
klientów rzekomą poczytnością tego

organu, który poza dostawcami ogłoszeń
przez nikogo czytany nie jest. I ten
osobnik występuje pod firmą inwalidzką,
nie mając nic wspólnego z tą organiza-
cją.

Jedyną prawdziwą organizacją inwa-
lidzką na terenie Śląska jest Związek
Inwalidów Wojennych R. P. z zarządem
wojewódzkim w Katowicach. Plebiscy-
towa 1, (tel. 25-13), wydający czasopi-
smo p. n. „Inwalida Śląski”, informujące
członków i społeczeństwo o sprawach in-
walidzkich, wydawane za pieniądze z
wkładek i nie ubiegające się o płatne o-
głoszenia. Podpisany zarząd podając
powyższe, występuje w obronie dobrego
imienia inwalidów woj. nie mających nic
wspólnego z oszustami wyzyskującymi
sympatie społeczeństwa dla ofiar wojny.
Związek Inwalidów Woj. R. P. zabiega
o ustawowe załatwienie postulatów in-
walidzkich a nie ucieka się do poniżają-
cej żebrawiny.

Śląski Zarząd Wojewódzki
Związku Inwalidów Wojennych R. P.
w Katowicach.

Z Katowickiego

Stanowisko Tow. Polsko-Czeskosłowac-
kiego w Katowicach w sprawie porozu-
mienia między społeczeństwem czeskim
a mniejszością polską w Czechosłowacji.

Katowice. Zarząd Towarzystwa Pol-
sko-Czeskosłowackiego w Katowicach
uchwalił na onegdaj odbytem zebraniu
po obszernej dyskusji następującą rezolu-
cję: „Zarząd Towarzystwa Polsko-
Czeskosłowackiego w Katowicach na ze-
braniu w dniu 16 lutego 1932 r. wyraża
głębokie zadowolenie z powodu organi-
zującego się stałego porozumienia między
społeczeństwem czeskosłowackim a
mniejszością polską w Czechosłowacji,
mającego wyrównać zadrażnienia, jakie
między obu narodowościami miały miej-
sce. Zarząd stwierdza, że współpraca
zgodna obu narodowości nietylko przy-
czyni się do poprawy stosunków mię-
dzy sąsiadującymi państwami, ale zbli-
ży oba państwa, zacieśni węzły współ-
pracy kulturalnej i gospodarczej, która
przyniesie do rozwoju i utrwalenia
potęgi państwowości obu wielkich republik
słowiańskich. Ugoda taka ułatwi jedno-
cześnie działalność Towarzystwa Pol-
sko - Czeskosłowackiego na Śląsku.

Koncert chóru czeskiego „Sokoła”
z Morawskiej Ostrawy.

Katowice. W dniu 10 marca rb. wy-
stąpił w okazji objazdu szeregu środo-
wisk polskich także w Katowicach chór
czeskiego „Sokoła” z ciekawym koncer-
tem, który odbędzie się w czwartek, 10
marca rb. o godz. 8-jej wieczorem w sali
koncertowej Państwowego Konserwa-
torjum Muzycznego. Chór ten znany jest
ze swojego wysokiego poziomu artysty-
cznego, to też występ jego stanowić be-
dzie niezwykle atrakcję w życiu kultura-
lnym Katowic. Nie wątpimy, że na kon-
cert ten zjawia się nietylko przedstawie-
ciele inteligencji miejscowej i okolicznej,
lecz również jak najszerze warstwy
społeczeństwa polskiego.

Za wiele klienteli!

Katowice. Każdy kupiec skarży się
w obecnym czasie kryzysu gospodar-
czego na zły interes mało klienteli itp.
natomiast biura Katowickiego Okręgu
„Caritas” napelniają się już od wczesne-
go rana, bo od 7-jej godz. klientelą, ofia-
rami nieustającego bezrobocia. We wtorek,
dnia 16 bm. udzielono pomocy 225

Prawidłowe trawienie i zdrową krew osiąga-
ją się przez codzienne używanie po pół szklanki
naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. —
Zadać w aptekach i drogerjach.

petentem. Aby źródła płynące na zapła-
cenie tych zasiłków się nie wyczerpały,
zwracamy się w imieniu naszych pra-
gnących do wszystkich życzliwych z
gorącą prośbą o pomoc. Składajcie ofia-
ry pieniężne na nasze konto nr. P. K. O.
300 115. inne dary jak odzież, oddawaj-
cie w sekretariacie katowickiego okrę-
gu „Caritas” przy ul. Krasińskiego 5, lub
dajcie znać telef. 32-36, że tam i tam są
do odebrania rzeczy za wykazem (z pie-
czętką) Caritasu.

Umeblować i ozdobić mieszkanie
kosztem kilkunastu złotych.

Zredukowane do minimum zarobki
nie pozwalają tak jak niegdyś na ume-
blowanie i upiększanie mieszkań, gdyż
starczą zaledwie u większości pracow-
ników umysłowych, a tem mniej u fi-
zycznych, na zakup żywności i odzieży.
A jednak każdy kulturalny człowiek marzy
o miłym, przytulnym mieszkanku,
w którym odnajduje zakłóconą przy-
pracy zawodowej, wykonywanej często
w targających nerwami warunkach, ró-
wnowagę ducha i odpoczynek. Niestety!
W obecnych warunkach marzenie o tak-
kim mieszkanku pozostanie — marze-
niem.

Lecz na szczęście istnieje jeszcze
sposób na gustowne umeblowanie swe-
go mieszkania. Mianowicie wydział lo-
teryjny komitetu do spraw bezrobocia
otrzymał sporą ilość pięknych mebli —
kompletów i pojedynczych — oraz cen-
nych dywanów, które nabyć można
przez kupno losów wielkiej loterji fan-
towej. Cena losu — jak wiadomo —
wynosi tylko 2 złote. Losy są do naby-
cia wszędzie.

Dary pieniężne na bezrobotnych.

Katowice. Na rzecz niesienia pomocy
bezrobotnym złożył przymusowy cech
brukarzy na województwo śląskie kwotę
60 zł., za co miejski komitet do spraw
bezrobocia w Katowicach składa na tej
drodce najserdeczniejsze podziękowanie.
— W miejsce urządzenia zabawy karna-
walowej złożył na rzecz niesienia pomo-
cy bezrobotnym Związek Polskich Re-
stauratorów na wojew. śląskie kwotę
100.— zł., za co miejski komitet do spr.
bezrobocia w Katowicach składa na tej
drodce najserdeczniejsze podziękowa-
nie.

W sprawie odczytu generała Orlicz-
Dreszera.

Katowice. Podajemy do wiadomości,
że bilety wstępu na odczyt, który wy-
głosi prezes Ligi Morskiej i Kolonjalnej
generał Orlicz-Dreszer w niedzielę, dnia
21 bm., nabyć można wcześniej w księ-
garni Fiszer w Katowicach ul. Poprze-
czna nr. 2, oraz w sekretariacie Ligi ul.
Plebiscytowa 1, II. p., zaś w dniu od-
czytu, który wygłoszony zostanie w sali
koncertowej Państw. Konserwatorium
Muzycznego w Katowicach ul. Wój-
ciewicza 45, bilety sprzedawane będą
przed odczytem przy kasie. Odczyt ten
p. t.: „Polonia w Stanach Zjednoczonych
Ameryki Północnej oraz Kanadzie —
wrażenia z podróży” ilustrowany będzie
przeżroczami.

Z życia Z. O. K. Z.

Katowice. Dnia 10 bm. na sali Strze-
chy Górniczej w Katowicach odbyło się
zebranie miesięczne miejscowego koła
Z. O. K. Z. Zebraniu przewodniczył pre-
zes W. Kinowski. Ciekawy i niezwykle
popularnie ujęty referat o najnowszych
zdobyciach nauk fizycznych wygłosił p.
radca Raszka z dyr. kolei państw. W
ożywionej dyskusji zabierali głos pp. Ja-
siński, Włosik, Łabuźek, Rzeszowski i
inni. Po omówieniu spraw organizacyj-
nych zebranie zamknięto hasłem „Cześć
Ojczyźnie”.

Morderca Zimnoł stanie przed sądem
doraźnym.

Katowice. Dowiadujemy się, że 25
bm. stanie przed sądem doraźnym w
Katowicach morderca śp. Szydychów-
ny z Pazurowic pod Kobielicami w po-
wiecie pszczyńskim.

Kradzież mieszkaniowa.

Katowice. Dnia 18 bm. po odemknięciu mieszkania podrobionym kluczem, skradziono na szkodę Marii Nowakowej przy ul. Młyńskiej 7 kasetkę, zawierającą złoty zegarek damski i srebrną bransoletkę, naszyjnik damski z kości słoniowej, dwa naszyjniki z czarnych pereł i parę kolczyków łącznej wartości około 200 zł. (p)

Włamanie.

Katowice. W nocy na 16 bm. włamał się nieznanymi sprawcy do garażu samochodowego firmy „Krompiec” przy ul. Stalmacha 21 i skradli różne części samochodowe wartości około 1300 zł. (p)

Przytrzymanie szajki włamywaczy.

Katowice. Dnia 26 bm. przytrzymano Elżbietę Morchardową i Ryszarda Morcharda jako silnie podejrzanym o współudział we włamaniach dokonanych w Katowicach i okolicy. W czasie rewizji domowej znaleziono u Morchardowej większą ilość towaru kosmetycznego i kolonialnego, oraz większą ilość różnego rodzaju trykotaży. Morchardową po ukończeniu dochodzeń odstawił do dyspozycji władz sądowych w Katowicach, Ryszarda Morcharda po przesłuchaniu z braku dowodów winy zwolniono. W kilka dni później przytrzymano również i spółników Morchardowej, a to: Leona Nowaka, pochodzącego z Wilkowic pow. Jarocin, Karola Jarczewskiego z Katowic i Józefa Kańcę z Siemianowic oraz Wilhelma Morcharda męża przytrzymanej Morchardowej. Wymienionym udowodniono cały szereg kradzieży z włamaniami. Wszystkich przytrzymanych odstawił wraz z doniesieniem do dyspozycji władz sądowych, a zakwestjonowany towar w mieszkaniu Morchardowej oddano napowrót poszkodowanemu kupcom. (p)

Wziął się na sposób.

Katowice. Anna Kramłowska z Siemianowic, ekspedjentka firmy Braszczok i Ska przy ul. Kościuszki 17, doniosła, że dnia 16 bm. około godz. 17 zjawił się w składzie tej firmy nieznanymi osobnikami i zażądał przedłożenia mu teczek z blankietami wekslowymi prawdopodobnie celem przeprowadzenia kontroli, a następnie zwrócił się do ekspedjentki z prośbą o zezwolenie na rozmowę telefoniczną. W czasie tym korzystając z chwilowej nieuwagi ekspedjentki, skradł on torebkę damską, zawierającą kartę cyrkulacyjną i około 20 zł. gotówki, po czym wyszedł. Kradzież tę spopatrzyła ekspedjentka dopiero w czasie, gdy osobnik ów już opuścił skład i wszelkie poszukiwania nie dały na razie pożądanego wyniku. (p)

Wypadek w hucie.

Katowice - Dąb. Dnia 18 bm. podczas pracy w odlewni stali huty „Baldon”, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, p. A. A. Adamski, lat 39 liczący z Zawozia. Wymieniony w czasie pracy przy piecu „Martynowskim”, wskutek spadnięcia z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny grzebaczka żelaznego, uderzony został w głowę. Pogotowiem ratunkowym odstawił go do szpitala oo. Bonifratrów w Bagucicach. (p)

Z Król. Huty

Wrona z czerwoną choragwią.

Król. Huta. Dwóch rowerzystów, jadących przez las do Król. Huty z Kochłowic spopatrzyli przywiązaną do czerwonej chustki wronę, zaplataną w gałęziach. Ptaka schwytano i oddano w urzędzie śledczym w Król. Hucie.

Nie chcieli zapłacić za przejazd i pobili jeszcze konduktora.

Król. Huta. Roman K. i Józef S. wsiadli do tramwaju i nie chcieli zapłacić za przejazd. Gdy konduktor zażądał zapłaty, bez ogródek obaj pasażerowie rzucili się na niego i pobili go dotkliwie. Policja położyła kres awanturze.

Przytrzymanie amatorów wódki i muzyki.

Król. Huta. Dnia 17 bm. przytrzymano w Król. Hucie Jerzego Rupika, Pawła Wencła i Jana Capona, wszyscy z Król. Huty, którym w toku dochodzenia udowodniono włamanie do restauracji Pawła Pasternaka przy ul. Ogródowej, w nocy na 14 bm., gdzie skradli 78 płyt

Z Śląska Opolskiego.

Unieruchomienie huty Borsiga.

Ze Śląska Opolskiego donoszą, że z dniem 29 lutego zostanie całkowicie unieruchomiona huta Borsiga w Zabrzu. W Związku z tem straci pracę 1400 robotników i 180 urzędników. Wogóle położenie na Śląsku Opolskim przedstawia się katastrofalnie. Kraża pogłoski, że i inne huty noszą się z zamiarem unieruchomienia warsztatów prac. Według ostatniej statystyki, położenie na Śląsku Opolskim jest znacznie gorsze niż na polskim Górnym Śląsku. Liczba bezrobotnych osiągnęła dotychczas niebywałą cyfrę 130 tysięcy ludzi.

Zwolnienie wszystkich obywateli polskich.

Kopalnie na Śląsku Opolskim wypowiedziały na 15 bm. pracę wszystkim robotnikom, obywatelom polskim, pochodzącym z terenu województwa śląskiego. Tak np. kopalnia „Joanna” zwalnia 1.350 robotników a kopalnia „Hohenzollern” w Szombierkach pod Bytomiem 390. Na pozostałych kopalniach zastosowany będzie system turnusowego urlopowania obywateli polskich, w miejsce których w czasie urlopu zatrudnieni będą bezrobotni z głębi Niemiec, a mianowicie niewykwalifikowani robotnicy wiejsu oraz bezrobotni z miast niemieckich. Po wyrobieniu się wymienionych sił roboczych obywatele polscy ulegną ostatecznemu zwolnieniu. Optanci niemieccy, zamieszkujący w Polsce oraz obywatele polscy, zamieszkujący w Niemczech, nie będą zwolnieni.

Jeszcze jeden „chrzest” niemiecki.

Rada gminna w Gorzędzu (powiat strzelecki) zajmował się na ostatnim posiedzeniu projektem, by Gorzędze przechrzczyć na „kulturalniejszy” Wald-

gramofonowych, włamanie do restauracji Franciszka Wieczorka przy ul. Bytomskiej w nocy na 31 stycznia rb., gdzie skradli z piwnicy kilkanaście butelek wódki i wina, oraz włamanie do restauracji Ryszarda Kasprzyka, przy ul. Bytomskiej 35, w nocy na 24 stycznia rb. gdzie również po rozbiciu kłódki w piwnicy skradli kilkanaście butelek wina, większą ilość wędlin i wyrobów tytoniowych. Przytrzymanych odstawił wraz z doniesieniem do władz sądowych w Król. Hucie. (p)

Zamierzone samobójstwo zgłosił policji.

Król. Huta. 17 bm. przyjechał z Wielkich Hajduk 18-letni Wilhelm Grzywocz z zamiarem popełnienia samobójstwa. Wszystkie swoje dokumenty przesłał przez chłopca do policji i kazał ją zawiadomić, że za chwilę popełni samobójstwo. Po wypiciu większej ilości amoniaku znalazła go policja na ul. Stawowej bez przytomności i odstawiła go do szpitala miejskiego.

Sprytny oszust przed sądem.

Król. Huta. W czwartek przed sądem grodzkim stanął Leon Kowalczyk z Lipin, oskarżony o oszustwo. K., który osiadał obecnie karę więzienną, zawiadomił weterynarza p. S. w Król. Hucie, iż Związek Młodzieży zamianował go honorowym prezesem, prosząc równocześnie o dobrowolny dar. Pan S. zażądał, by on osobiście przybył po pieniądze. K. przybył sam i otrzymał 50 zł. Po jego odejściu S. powziął jakieś podejrzenia i zatelefonował po policję. Po dwóch godzinach aresztowała go policja w Chropaczowie. Na rozprawie sąd skazał oszusta na miesiąc więzienia. Zasadzony ma kilka innych podobnych sprawek na sumieniu, za które będzie jeszcze odpowiadał.

Z Świętochłowickiego

Zebranie Z. O. K. Z.

Chropaczów w Świętochłowickim. Dnia 7 lutego odbyło się zebranie miejscowego koła Z. O. K. Z. w nowej sali Czytelni Ludowej w gmachu nowej szkoły. Zebraniu przewodniczył p. prezes Rymorz. Po załatwieniu bieżących spraw organizacyjnych p. Gajkiewicz z

stein. Wniosek ten rada gminna odrzuciła do następnego posiedzenia.

W dniu 9 bm. w ręce policji gliwickiej wpadł Izidor Borys z Zabrze i Jan Sosna z Pawłowa (pow. katowicki). Jak ustalono, stali oni na czele szajki świętokradców, którzy ograbiali kościoły wiejskie. Terenem działania świętokradców były powiaty gliwicki i opolski. Między innymi splądrowali oni kościoły w Kamieńcu, Koźlu, Czarnowasach, Dobrzyniu Wielkim, Popielowie i wielu innych miejscowościach. Jak się okazuje, Sosna ma ponadto do odsiedzenia 7 lat więzienia za napad rabunkowy. Pozostałych dwóch członków bandy świętokradców policja w dalszym ciągu poszukuje.

Z Bytomskiego.

Dnia 10 lutego na ulicy Górniczej w Bytomiu dokonano niezwykle zuchwałego napadu rabunkowego. Około godziny 8 wiecz. na przejeżdżający samochód pocztowy napadło dwóch uzbrojonych w rewolwery bandytów, którzy steroryzowawszy rewolwerami dwóch eskortujących urzędników pocztowych, zmusili ich do wydania kluczy od skrzyni, w której znajdowała się gotówka. Bandyci zrabowali następnie 5 tysięcy marek niemieckich i zbiegli w ciemnościach. Zarządzony natychmiast pościg nie dał dotychczas żadnego rezultatu.

W ostatnich dniach są w Bytomiu na porządku dziennym liczne kradzieże z włamaniami. W biurach pewnej firmy budowlanej przy Eichendorffstrasse włamywacze usiłovali otworzyć kasę ogniotrwałą, co im się jednak nie udało. Inna szajka włamywaczy włamała się do składu cygar przy Wielkiej Błotnicy i skradli towary za 200 marek.

dyrekcji Z. O. K. Z. wygłosił referat o bieżącej sytuacji politycznej na arenie międzynarodowej. W zebraniu wzięło udział 60 osób.

Kongres rad zakładowych.

Lipiny w Świętochłowickim. W związku z nowo utworzonym położeniem w hutnictwie górnośląskim odbędzie się w sobotę, dnia 20 lutego o godz. 10 rano w Lipinach, w lokalu p. Machonia, ogólny kongres rad zakładowych, na który zaproszono również przedstawicieli związków zawodowych. Na kongresie tym — zwołanym poza wiedzą związków zawodowych — w pierwszym rzędzie ma być zajęte stanowisko w sprawie masowych zwolnień w hutach na Górnym Śląsku, oraz w sprawie masowych zwolnień i zamykania kopalń, wreszcie też w sprawie zatargu zarobkowego w hutach cynkowych i kopalń rudy. Dość należy, iż w położeniu w hutnictwie nastąpiło w ostatnim czasie znaczne pogorszenie i że w obecnym okresie grozi około 16 000 robotnikom kopalń i hut górnośląskich zwolnienie z pracy. Stąd też rozgorczenie wśród mas robotniczych dochodzi do ostateczności.

Echa pożaru w kopalni.

Orzegów w Świętochłowickim. Przy akcji ratunkowej na kopalni „Gottward” zajętych jest obecnie 300 robotników pod przewodnictwem naczelnika urzędu górniczego w Król. Hucie, inżyniera Kieszka. Na powierzchni pracuje 400 robotników, celem utrzymania kopalni w ruchu. Bez pracy pozostaje więc 840 ludzi. W związku z akcją pomocy dla bezrobotnych z szybu „Stollberg” województwo wyraziło radzie gminnej zgodę na udzielenie odpowiedniego zasiłku. Dyrekcja kopalni „Gottward” zapewnia, że nie ma zamiaru unieruchomienia tej kopalni, przeciwnie czyni wszystko, żeby pożar opanować i kopalnię całkowicie z powrotem uruchomić. Wobec konieczności zatopienia pokładu Pochhammer, akcja potrwa jeszcze 14 dni, po czym wszyscy robotnicy będą pracować na wyższych innych pokładach. Zbudowano 15 specjalnych tam, których zadaniem jest zabezpieczenie kopalni od płynącego pokładu.

Wykradli trzewiki z okna wystawowego

Wielkie Hajduki w Świętochłowickim. Po wybiciu szyby w oknie wystawowego sklepu obuwia Louisa Frey'a przy ul. Kościelnej, skradł Paweł Woźnik i spółnik jego Henryk Wojciechowski, obaj z Wielkich Hajduk, cztery pary trzewików damskich, ogólnej wartości około 100 zł. Sprawcy, gdy zamierzali po dokonanej kradzieży z skradzionym obuwiem zbiec, zostali przez patrolującego policjanta przytrzymani. (p)

Z Rybnickiego

Młodzi rabusie na ławie oskarżonych.

Rybnik. Przed izbą karną sądu okręgowego w Rybniku odpowiadali młodociani rabusie 18-letni Ewald Skrzypiec, Karol Szwec, Wilhelm Kozubek, Erwin Lejda i Antoni Kretk z Wodzisławia. W grudniu ub. roku napadli wszyscy w Wodzisławiu na Pietrasa, któremu zrabowali 50 zł. Szwec, przywódca bandy, spotkał mu kuno pary tanich trzewików. P. zgodził się i poszedł z Szwecem w kierunku szpitala, gdzie spotkali resztę rabusiów. Gdy znaleźli się za miastem, rzucili się wszyscy na Pietrasa i zrabowali mu wszystkie oszczędności, po czym udali się do Czyżowic. Tam kupili eteru. Pietras po napadzie spotkał swojego znajomego, który widział go w towarzystwie rabusiów przy szpitalu. Znajomy P. znał rabusiów i podał ich nazwiska na policji. Niedługo potem wszyscy znaleźli się w rękach policji. Sąd skazał Kretka na 19 miesięcy więzienia, Skrzypca i Szweca po 1 i pół roku ciężkiego więzienia. Lejda na 10 miesięcy i Kozubka na rok więzienia.

Skazanie szajki złodziei rowerów.

Rybnik. Na terenie powiatu katowickiego, rybnickiego, pszczyńskiego i bielskiego grasowała od dłuższego czasu szajka złodziei rowerów. Policja szajkę tę ostatecznie zlikwidowała, a epilog tej sprawy rozegrał się wczoraj przed sądem karnym w Rybniku. Przywódca szajki Jan Kraczką zasądzony został na 2 lata ciężkiego więzienia, a spółnicy jego: Franciszek Badura na 2 miesiące, Ignacy Gojny na 2 miesiące, Antoni Wastarczyk na 2 miesiące, Mikołaj Przystała na 3 miesiące, Wilhelm Herzog na 3 i pół, Andrzej Gojny na 6 miesięcy. Szajka skradła ogółem 23 rowery, z których 16 odebrano. Centrem ich działalności było Brzeszcze, wojew. krakowskie, dokąd skradzione rowery wywozili, przemalowywali, zmieniali marki i sprzedawali je miejscowym górnikom.

Pieniacze niemieccy.

Wodzisław w Rybnickim. W środę dnia 17 bm., koło godz. 19,35 wyszło dwóch podchmielonych mężczyzn z restauracji p. Kowola przy ul. Dworcowej. Owii panowie znani są jako wielcy zwolennicy „Volksbundu”, choć niewiele po niemiecku potrafia mówić. Przez całą drogę śpiewali sobie pieśni niemieckie. Kilku chłopców zwróciło im uwagę na takie zachowanie i śmieli się z nich, wskutek czego trochę się uspokoiłi. Po chwili jednak jeden z pijanych „Volksbundowców” zaśpiewał „Marsz, marsz Dąbrowski, do Niemiec po kości!” Takie profanowanie naszego hymnu narodowego przez butnych niemiaszków na naszej ziemi, jest już najwyższym szczytem bezczelności. Niechby sobie tylko ktoś w Bytomiu czy Raciborzu zaśpiewał niewinna polską piosenkę na ulicy, nie wyszedłby cało. U nas można publicznie profanować hymn narodowy. Butnych niemiaszków volksbundowców należałoby trochę ochłodzić z gorącego patriotyzmu vaterlandzkiego. Dziwna rzecz, że nikt z przechodniów nie zwrócił policji uwagi na tych podochocnych „heimatstreuerów”.

Wywieszenie płachty komunistycznej.

Dębieńsko Wielkie w Rybnickim. W nocy na niedzielę dotąd nieznani sprawcy wywiesili płachtę komunistyczną z pięcioramienną gwiazdą z sierpem i młotem w środku, na żerdzi obok domu Kąjzera w Dębieńsku Wielkim. Płachta nosiła napis: „Precz z wojną przeciw Z. S. R. R.! Precz z obniżką płac! Niech żyje rewolucja komunistyczna! K. P. P.” Dochodzenia w toku.

Listy naszych Czytelników.

Z walnego zebrania tow. śpiewu „Wyspiański”.

Różdzień - Szopienice w Katowick. W niedzielę, dnia 7 bm., odbyło się walne zebranie towarzystwa śpiewu im. „Wyspiańskiego” w Różdzienu - Szopienicach. Na przewodniczącego wybrano druha Plewniaka. Po sprawozdaniach wszystkich członków zarządu i udzieleniu absolutorjum przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli druhowie: jako prezes został ponownie wybrany Fojcik St., zastępca Szeja, sekretarz Kaźmierczak J., skarbnik Unger R., bibliotekarz Stencel, komisja rewizyjna: Cichoń, Dawid K., Gallej; ławnicy: Mrocz W., A. Głodkówna, delegaci: Cober T., Kaźmierczak W., Głodek H. Po wyborze nowego zarządu druh prezes Fojcik przedstawia budżet towarzystwa na rok 1932, który został przyjęty. Następnie podaje w ogólności program prac na rok 1932. Po zebraniu odbyła się wesoła pogadanka dla wszystkich członków. K.

Z walnego zebrania SMP. okręgu myślowickiego.

Myślowice w Katowickim. Dnia 14 bm. odbyło się walne zebranie SMP. okr. myślowickiego. Zebranie zagał prezes okr. drh. Kornek. Zebranie zaszczycił swoją obecnością: sekretarz generalny ks. Matuszek, patron okr. ks. Bonk, pp. Waletkę i St. Jaromina. Jednogłośnie wybrano na marszałka zebrania p. St. Jaromina. Następnie został odczytany protokół z ostatniego walnego zebrania i sprawozdania obecnych. Przemówienie marszałka zebrania wynagrodzono hucznymi oklaskami, poczem składali kolejno sprawozdania członkowie zarządu okr., którym udzielono absolutorjum. W ciągu zebrania przemawiali do obecnych generalny sekretarz ks. Matuszek „O przeglądzie życia w SMP.” i patron okr. ks. Bonk, za co obdarzono ich hucznymi oklaskami, poczem nastąpiła przerwa obiadowa, po której przystąpiono do wyboru nowego zarządu. W skład nowego zarządu weszli: prezes St. Jaromina, sekretarz Bujara, skarbnik Dziadek, naczelnik sp. Knapik, bibliotekarz Pyplacz, zelator naucz. Szyszka, naczelnik szachu Marciniak. Odśpiewaniem „Choć burza huczy koło nas”, zakończono zebranie.

Walne zebranie chóru kościelnego przy kościele św. Barbary.

Król. Huta. W dniu 24 stycznia rb. odbyło się walne zebranie chóru, które zagał prezes p. Kurek, po powitanu ks. patrona Kity oddał dalsze przewodnictwo w jego ręce. Sprawozdania zarządu za rok 1931 wykazały bardzo znaczny postęp w pracy i rozwoju chóru; z sprawozdania wynika, że chór liczy członków ogółem 134, zaś obroty kasowe wykazują w dochodach 2 619,89 zł., w rozchodach 2 235,55 zł. Prezes w serdecznych słowach podziękował przede wszystkim protektorowi przewiel. ks. prałatowi i kanonikowi Gawlinie oraz patronowi ks. Kicie za okazaną opiekę i troskliwość w rozwoju chóru, dyrygentowi p. Klemieniu za sprężyste i fachowe kierownictwo, pp. z zarządu oraz wszystkim członkom za współpracę w ciągu ubiegłego roku, nawołując, by nowy zarząd nadal swoją współpracą czynnie wspomagali. Po udzieleniu zarządowi pokwitowania, wybrano przeważną większością głosów, nowy zarząd, w skład którego wchodzi: prezes p. Kurek, zast. prez. p. Gambusz, sekret. p. Stanoszek, zast. sekret. p. Siske, skarbnik p. Nowak, dyrygent p. Klemty, zast. dyryg. p. Gambusz, bibliotekarze pp. Białas i Kotyczka, ławnicy: pp. Panicówna, Kosiński i Szymura. Do komisji rewizyjnej weszli pp. Vogel, Mecner i Grzesista. Nowy prezes obejmuje przewodnictwo, dziękując za okazane zaufanie, przyrzekając, że zarząd doloży wszelkich starań, by chór nasz podnieść do najlepszego rozkwitu. W uznaniu zasług około rozwoju naszego chóru mianowano członkiem honorowym byłego prezesa p. Malotę. Krótko przed zakończeniem zaszczycił zebranie swoją obecnością ks. Alfons Nowak z Katowic-Dębu.

Z walnego zebrania stenografów.

Król. Huta. Dnia 13 bm. odbyło się walne zebranie towarzystwa stenograficznego „Piast” w Król. Hucie. Ze sprawozdań z działalności tow. wynika, że praca w towarzystwie była bardzo owocną, a ruch towarzyski bardzo ożywiony. Ustępującemu zarządowi wyrażono pełne zaufanie za jego pożyteczną pracę społeczną na terenie Król. Huty i okolicy. Dowodem uznania są również listy otrzymane od poważnych osobistości ruchu stenograficznego i zrzeszeń stenograficznych, które odczytano na zebraniu. Jako najstarsza placówka w Polsce, zdobywa sobie zaufanie społeczeństwa i znajduje coraz to większe poparcie w rozwoju sztuki szybkiego pisanja. W skład nowego zarządu weszli: prezes p. Augustyn Brachaczek, wiceprezes p. Franciszek Lorenz, sekretarz p. Adolf Pończa, skarbnik p. Bernard Witt; pozatem weszli do zarządu: pp. Klara Fikówna, Antoni Koźlik i Emilia Królówna.

Posiedzenie zarządu powiatowego Z. O. K. Z. pow. świętochłowickiego.

Król. Huta. W biurze sekretariatu powiatowego Z. O. K. Z. w Król. Hucie odbyło się posiedzenie zarządu powiatowego pod przewodnictwem prezesa dr. Nowaka przy współudziale pp. prezydenta Spaltensteina, prof. Rudnickiego, mgr. Stachurskiego, prof. Tarnowskiego i sekretarza Moczyńskiego. W zagajeniu p. prezes przywitał nowego sekretarza p. Ignacego Moczyńskiego, który przybył do Król. Huty z takiej samej placów-

ki w Tarn. Górach, życząc p. Moczyńskiemu na nowym terenie równie owocnej pracy. P. sekretarz Moczyński przedstawił zebranym wyniki podróży wizytacyjnej po powiecie wyrażając się nader dodatnio o działalności poszczególnych kół. Celem dalszego jeszcze wzmocnienia tej działalności zarząd powiatowy uchwalił zwołać zjazd wszystkich kół powiatowych na dzień 12 marca rb. w sali radw. miejskiej w Król. Hucie. Postanowiono również zwrócić się do pp. nauczycieli o dalszą intensywną pomoc w pracach Z. O. K. Z. Wreszcie powzięta została uchwała zebrania spisu kpców i rzemieślników oraz zwrócenia się do nich, aby popierali polskie towary jak również do władz, aby zamówienia na towary i prace dawali tylko rzemiosłu i kupiectwu polskiemu.

Z życia koła Z. O. K. Z.

Dzieńkowice w Pszczyńskim. W niedzielę, dnia 7 bm. odbyło się w lokalu związkowym Andersa zebranie miesięczne miejscowego koła Z. O. K. Z. Zebraniu przewodniczył prezes koła Jan Stolarz, l. ławn. gminny, witając członków i gości, których przybyła pokaźna liczba przeszło 50 osób. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania przez p. sekret. Chroboka, p. Moczyński z Tarn. Gór, deleg. dyrekcyj wygłosił odczyt na temat „Znaczenie Pomorza dla Polski”. Pozatem przemówił do zebranych prezes koła, przypominając o zadaniach i obowiązkach członków Z. O. K. Z. W przemówieniu swem zachęca on zebranych, aby nie poddawali się niechęceni

z powodu kryzysu gospodarczego, który nietylko Polskę, ale i również inne państwa nawiedził, lecz by zawsze popierali organizację, która stoi na straży i w obronie zachodnich ziem polskich.

Z walnego zebrania Tow. gimnastyczn. „Sokół”.

Lubomia w Rybnickim. W dniu 14 bm. odbyło się w tut. miejscowości walne zebranie tow. gimn. „Sokół” w Domu Ludowym im. św. Józefa. Zebranie zagał prezes p. Michał Mróz hasłem „Czołem” i przystąpił do odczytania porządku obrad, protokołu z ostatniego walnego zebrania i sprawozdania rachunkowego za rok 1931, które zostało przez obecnych druhów jednogłośnie przyjęte, poczem stary zarząd ustąpił ze swego stanowiska. Marszałkiem walnego zebrania został wybrany druh p. Jęczmionka, który wybrał sobie z pośród druhów sekretarza Jędroska A. i dwóch ławników, mianowicie: Hałacza W. i Dastiga J. Następnie udzielono absolutorjum starymu zarządowi z podziękowaniem za jego pilną pracę i przystąpiono do wyboru nowego zarządu, przez tajne głosowanie, w skład którego weszli: prezes ponownie p. Michał Mróz, sekretarz p. Józef Jęczmionka, skarbnik p. Władysław Nowak, rewizorowie kasy: pp. Hałacz Wilhelm i Franciszek Jęczmionka; delegat na zjazd p. Teofil Kłosek; jako gospodarz p. Teodor Brzenczek, którzy funkcje tę przyjęli. Po wyborach marszałek walnego zebrania oddał dalsze urzędowanie nowo wybranemu zarządowi, który prowadził dalsze zebranie. Po wolnych głosach zakończył walne zebranie druh prezes o godz. 19,30 hasłem „Czołem”. Obecny.

Więcej optymizmu!

Przemówienie Ojca Św. do kaznodziejów wielkopostnych.

Rzym w lutym.

Ojciec Św., przyjmując w dniu 8 bm. dorocznym zwyczajem kaznodziejów wielkopostnych, wygłosił przy tej okazji dłuższe przemówienie na temat panującego kryzysu światowego. Znajdujemy się — mówił Ojciec Św. — w okresie dwóch konferencji międzynarodowych, po których wiele spodziewa się świat, coraz bardziej pogrążający się w pesymizm. Mamy nadzieję, że Opatrzność przyjdzie nam z pomocą i ręka Boska wesprze i zastąpi rękę ludzką. Dzieje wykazywały zawsze niemoc ludzką przy rządzeniu sprawami świata, albowiem sprawy jego posłuszne są ręce Boskiej a nie woli ludzkiej. Kryzys doby obecnej odczuwa się nie tylko w stosunkach międzynarodowych i politycznych, odczuwa się go również wewnątrz rodziny. **Kaznodzieje winni oświecać sumienia i zwracać uwagę, że wszyscy jesteśmy w ręku Boga, choć o Nim zapomina się nawet tam, gdzie rozprawia się o losach narodów. To zapomnianie o Bogu w sferach mężów stanu kierujących polityką narodów, w sferach bankierów, finansistów, wojskowych i innych, sto-**

jących u góry, naśladowane jest przez szerokie masy. Wzbudzone już zostało uczucie miłosierdzia, wobec tego jednak, że statystyki wykazują wciąż znaczne ilości bezrobotnych w poszczególnych krajach, że nędza wciąż rośnie, **wiele jeszcze uczynić trzeba wysiłków, by pomóc potrzebującym. Dlatego też dalszym obowiązkiem kaznodziejów jest przypominać wiernym o cierpieniach ich bliźnich i nawoływać do niesienia im pomocy. Ponadto słowami swymi winni nieść pociechę i podnosić na duchu.** Świat dzisiejszy stworzył sobie pogańską wiarę w to, jakoby pieniądź był celem, do którego winien zmierzać i jemu wszystkiego poświęcać. Tymczasem już św. Grzegorz Wielki powiedział: bogactwa człowieka stały się jego kolcami. W końcu ze szczególnym naciskiem podkreślił Ojciec Św., że nauki, jakie wygłaszać będą kaznodzieje w czasach obecnych, odznaczać się winny optymizmem, który jest równoznaczny z nadprzyrodzoną cnotą nadziei, stanowiącą podstawę życia duchowego.

Mussolini u Papieża.

Z wielką pompą w otoczeniu konnej świty udał się szef rządu włoskiego Mussolini do miasta Watykańskiego, gdzie został przyjęty na uroczystym posłuchaniu przez Ojca św. Powyżej orszak, towarzyszący dyktatorowi Włoch w drodze do Watykanu.

Kupicie losy Wielkiej Loterii Fantowej na rzecz rodzi n bezrobotnych!

Fala bezrobocia wzrasta gwałtownie, szczególnie na Śląsku, spieszymy więc z pomocą głodującym bezrobotnym!

Musimy sobie uprzytomnić, że cały ciężar wyżywienia tych mas spoczywa na społeczeństwie, którego wypróbowana ofiarności nie może słabnąć w tych przełomowych chwilach.

Niewiele jest źródeł zasilających fundusz Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Bezrobocia, tembardziej więc winna znaleźć poparcie Wielka Loteria Fantowa na rzecz bezrobotnych.

Ofiarne kupiectwo śląskie i zamożniejsi obywatele, doceniając powagę chwili i wielkość dochodów jakie dać może loteria fantowa, przesłali na ręce Komitetu dziesiątki tysięcy wartościowych fantów, jak dywany, futra, meble, jedwabie, biżuterję, porcelanę, kryształy, rowery, gramofony i in. praktyczne przedmioty.

Nabywając los za cenę tylko 2 złotych spełniamy obowiązek obywatelski wobec głodnych, a zarazem zapewniamy sobie możliwość wygrania cennego fantu.

Dowodem, na jak realnych podstawach opiera się Wielka Loteria Fantowa na rzecz bezrobotnych jest imponująca swoim bogactwem wystawa fantów w Katowicach, przy ul. Wojewódzkiej 23.

Losy Wielkiej Loterii Fantowej nabywać można w Katowicach w kolekturze Loterii Państwowej W. Kaftal i Ska, św. Jana 16, w składzie cygar K. Kończaka 1—3, w Biurze Podróży Cooka, Dyrekcyjna, w Komunalnych Kasach Oszczędności w Magistracie, ul. Pocztowa, w Starostwie, ul. Marsz. Piłsudskiego i w Sekretarjacie Generalnym Komitetu do Spraw Bezrobocia, gmach Województwa III p. pokój 712. Miejsca sprzedaży losów na prowincji: w kolekturach Loterii Państwowej W. Kaftal i Ska w Kr. Hucie, Wolności 26, w Tarnowskich Górach, Krakowska 7 i w Bielsku, Wzgórze 21 a pozatem we wszystkich magistratach, starostwach i urzędach gminnych na terenie województwa śląskiego.

Popieraj przemysł rodzimy a dasz pracę bezrobotnym.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

REPERTUAR:

Niedziela, dnia 21 bm. „Hiszpańska mucha” o godz. 15.30
Niedziela, dnia 21 bm. „C'oclo” o godz. 19.30
Wtorek, dnia 23 bm. „Matrykuła 33” 4-te popularne, o godz. 19.30.
Środa, dnia 24. bm.: „Ich synowa” o godzinie 19.30.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI:

Poniedziałek, dnia 22 bm. „Hiszpańska mucha” w Tarn. Górach o godz. 19.30.
Poniedziałek, dnia 22 bm. „Manewry jesienne” w Nowym Bytomiu o godz. 19.30.

REPERTUAR „OPOLANKI”.

Niedziela, dnia 21. lutego br. w Siemianowicach w sali „Pod dwiema lipami”. — Sztuka: „Śląsk w płomieniach” (III. powstanie śląskie). Początek o godz. 19.

Repertuar kin.

Kino Rialto: „Tragedja dworu Habsburgów”.
Kino Capitol (Wielka sala): „W daleki świat”. (Nowa sala): „Natan medrzec” (Walka o grób Zbawiciela).
Kino Casino: „Bezimienni Bohaterowie”. — Bogda, Pogorzelska, Brodzisz, Bodo.

Turystyka.

Z życia górnośląskiego oddziału Polskiego Tow. Tatrzańskiego.

Wkrótce odbędzie się plenarne posiedzenie zarządu górnośląskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Katowicach dla ustalenia terminu odbycia walnego zebrania za 1931 r. i zarazem dla ustalenia programu uroczystości dziesięciolecia towarzystwa, które przypada na marzec 1932 r. Oprócz spraw, jak uchwalenie preliminarza budżetowego i programu prac na rok bieżący, zajmować się będzie zarząd projektem komitetu wykonawczego, na wydanie dla uczczenia dziesięciolecia towarzystwa wspólnego albumu Beskidu Zachodniego w wykonaniu i krótkimi artykułami uzupełniającymi ilustracje. Tablica poglądowa zobrazuje ruch członków, przychody i rozchody kasowe, ilość wydanych legitymacji konwencyjnych i ilość osób, które zwiedziły schroniska oddziału na Równicy i na Baraniej i korzystały w nich z noclegu w każdym roku oddzielnie. Nadto komitet wykonawczy przedstawi zarządowi wyniki roku ubiegłego z swych prac w górach, gdzie na specjalną uwagę zasługuje fakt osiągnięcia po raz pierwszy samowystarczalności schroniska na Równicy. Z zamknięcia kasowego zasługuje na uwagę minimalne zadłużenie towarzystwa i to zresztą długoterminową i dogodną pożyczką hipoteczną. Przyrost członków w roku 1931 sięga około 400 osób, liczbą wszystkich członków górnośląskiego oddziału P. T. T. przekroczyła obecnie już 3000 osób, nie licząc licznych uczestników czyli osób, korzystających z wszystkich praw członka, lecz bez prawa głosowania i wybieralności na walnym zebraniu.

A. Kęsa.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.
Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula — Król, Huta.
Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Gazet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.
Drukiem: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp., Katowice, Bałtego 2, tel. 878.

Sprawy towarzysów.

Katowice-Ząbże. Doroczne walne zebranie Towarzystwa śpiewu „Halka” Katowice-Ząbże odbędzie się w niedzielę, dnia 21 lutego 1932 r. o godz. 16 w lokalu p. Kobica w Katowicach-Ząbże przy ul. Wojciechowskiego 43. O liczne i punktualne przybycie członków uprasza się.

Rybnik. Walne zebranie Polskiego Związku robotników i rzemieślników pod opieką św. Józefa, św. Jerzego i św. Barbary w Rybniku odbędzie się w niedzielę 21 lutego br. o godz. 12 w południe w sali hotelu „Świerkianiec”. Obowiązkiem każdego członka jest stawić się w oznaczonym dniu do Świerkianca, by dowiedzieć się o stanie gospodarki Związku.

Baczność młodzieńcy!

Katowice. Zebranie plenarne Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Męskiej przy Katedrze (parafia św. Piotra i Pawła) w Katowicach odbędzie się dnia 22 lutego br. t. j. w poniedziałek o godzinie 19.30 (7.30 wieczorem) na sali Domu Związkowego przy ulicy Kilińskiego. A więc młodzieńcy, którzy jeszcze nie jesteście zorganizowani w szeregach Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej — spieszcie czempredzej, by zapisać się na członków naszego stowarzyszenia.

Zarząd.

Kalendarzyk zebrań Zw. Zaw. Rob. Przemysłu Górniczego Z. Z. Z. (dawna Generalna Federacja Pracy).

Niedziela, dnia 21. lutego 1932 r.
Zawodzie. Zebranie walne o godz. 11 w lokalu Domu Ludowego.
Imielin. Zebranie o godz. 15 w lokalu Szeffczyka.
Bykowina. Zebranie o godz. 16 w lokalu p. Zgryska.
Wyry. Walne zebranie o godz. 16 w lokalu p. Walicy.
Giszowiec. Zebranie o godz. 14 w lokalu p. Heczki.
Kochłowice. Zebranie górników o godz. 14 w lokalu p. Rekuśa.
Nowy Bytom. Zebranie górników o godz. 14 w lokalu p. Grychtola.
Lipiny. Zebranie górników o godz. 10 w sali Schroniska Młodzieży.
Czarny Las. Zebranie górników o godz. 14 w lokalu p. Sikory.
Bielszowice. Walne zebranie o godz. 16 w lokalu p. Wieszka, ul. Główna.
Boguszowice. Zebranie walne o godz. 11.30 w lokalu p. Rojka.
Chwałowice. Zebranie walne o godz. 15 w lokalu p. Kuczyry.
Pszów. Zebranie walne o godz. 15 w lokalu p. Tytki.
Dąb. Zebranie walne o godz. 14 w lokalu p. Czupryny.

Zebrania Związku Górników Z. Z. P.
W niedzielę, dnia 21 lutego b. r. odbywać się będą w następujących miejscowościach zebrania Związku górników Z. Z. P.
Kozłowa Góra: walne zebranie górników o godz. 16 w lokalu Fuchsa.
Mysłowice: walne zebranie górników o godzinie 15 w lokalu Juranka.
Mysłowice: walne zebranie maszynistów o godz. 16 w lokalu Juranka.
Kostuchna: zwykłe zebranie górników o godzinie 16 w lokalu Christa.
Mikołów: walne zebranie górników o godz. 11½ w lokalu Górola.
Giszowiec: walne zebranie gór. o godz. 14 w lokalu Domu Związku.
Bojszowy: walne zebranie gór. o godz. 13 w lokalu Piekarza.

Janów Miasto: zwykłe zebr. gór. o godz. 14 w lokalu Korzonka
Janów Wiesz: zwykłe zebr. gór. o godz. 16 w lokalu Kotyryby.
Mokre Śl.: zwykłe zebranie gór. o godz. 12 w lokalu Brozka.
Bujaków: zwykłe zebranie gór. o godz. 15 w lokalu Purzka.
Ornontowice: zwykłe zebranie gór. o godz. 17 w lokalu gminnym.
Siemianowice Śl.: walne zebranie górników o godz. 15 w lokalu Czytelni Ludowej.
Bogucice: walne zebranie gór. o godz. 14 w lokalu Przybyły.
Lagiewniki: zwykłe zebranie gór. o godz. 14 w lokalu Nawrota.
Tychy: zwykłe zebranie górników o godz. 9 w lokalu Brzóska.
Czulów: zwykłe zebranie gór. o godz. 12 w lokalu zwykłym.
Klimzowice: zwykłe zebranie gór. o godz. 17 w lokalu Przewłoki.
Kosztowy: zwykłe zebranie gór. o godz. 15 w lokalu szkółki.
Godula: zwykłe zebranie gór. o godz. 16 w lokalu Budzisz.
Bielszowice filja III: zwykłe zebranie gór. o godz. 17 w lokalu Długosza.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 19 lutego 1932 r.

Dolar amerykański 8.88¹⁰ zł. Funt szterlingów angielskich 30.50 zł. 100 franków francuskich 35.07 zł. 100 koron czeskich 26.34 zł. 100 franków szwajcarskich 173.75 zł. 100 guldenów holenderskich 360.35 zł. 100 belg belgijskich 124.14 zł. 100 lei rumuńskich 5.32 zł. 100 guldenów gdańskich 173.42 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 18 lutego 1932 r.

Notowano w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych: Żyto 23,00—23,50. Pszenica 23,50—24,00. Jęczmień 64—66 kg 19,50—20,50, 68 kg 21,00—22,00, browarowy 23,25—24,25. Owies 19,50—20,00. Mąka żytnia 65 proc. 35,50—36,50, pszenna 65 proc. 36,50—38,50. Otręby żytnie 14,50—15,00, pszenne 14,00—15,00, pszenne grube 15,00—16,00. Rzepak 32,00—37,00. Gorczyca 32,00—39,00. Wyka latowa 22,00—24,00. Peluszką 21,00—23,00. Groch Wiktorja 23,00—26,00, Folgera 30,00—33,00. Łubin niebieski 12,00—13,00, żółty 16,00—17,00. — Ogólne usposobienie spokojne.

Czy jesteś członkiem Z. O. K. Z.?

SPORT

Niedzielne mecze piłkarskie.

Główną atrakcją niedzielnych imprez sportowych na Śląsku będzie niewątpliwie towarzyskie spotkanie piłkarskie

I. F. C. — Ruch.

Mecz ten odbędzie się na boisku Pogoni w Katowicach o godzinie 15.

Poza tym zostaną rozegranych szereg spotkań towarzyskich, z których podajemy najważniejsze:

Bogucice: K. S. 20 — K. S. Rożdżeń
Katowice II: K. S. Słowian — 06 Katowice.

Reprezentacja SMP. okr. król.-huckiego — repr. SMP. okr. katowickiego.

W niedzielę, dnia 21 bm. na boisku Politechnicznego Klubu Sportowego w Katowicach rozegrają powyższe reprezentacje rewanżowy mecz piłki nożnej. Mecz będzie należał do bardzo ciekawych, gdyż ostatnie spotkanie dało wynik remisowy.

Składy obu drużyn są następujące:

Okręg król.-hucki: Wyrwał, Hajduki Wielkie, Kabuth, Promień Król. Huta, Kółczek, Zgoda, Gławiec, Promień Król. Huta, Szklorz, Hajduki W., Kiteł, Hajduki W., Wojtynas, Promień Król. Huta, Pander, Promień Król. Huta, Krosny, Hajduki W., Krupka, Promień Król. Huta, Kempny, Hajduki W.

Okręg katowicki: Turczyński, Lucyga I, Placcek, Limański, Nowak — wszyscy z SMP. Panewnik, Kązierót, Siemianowice, Kibel, Kostuchna, Wałach, Siemianowice, Lucyga II, Panewnik, Taszek, Kostuchna, Simka, Panewnik.

Interesujące te zawody rozpoczynają się o godz. 14.15. Przedmecz pomiędzy SMP. Panewnik II c/a SMP. Wielkie Hajduki II.

Zawody tyżwiarskie w Bielsku.

Onegdaj odbyły się na torze B. T. Ł. w Bielsku zawody o mistrzostwo okręgu w jeździe sztucznej pań, panów i młodzików.

W kategorii pań 1-sze miejsce zajęła Irena Fiałówna (C. T. Ł. Cieszyn).

Mistrzem w konkurencji panów został ponownie Gabriel Bergler z Krakowa.

Mistrzem juniorów do lat 18 został Sojka Günter z Katowic, zaś do lat 14 mistrzem został Willj Heinrich z Bielska. Z dziewczynek 1-sze miejsce zajęła Stefania Kalusówna z Katowic.

W konkurencji tańców 1-sze miejsce zajęła para pp. Wanda i Stanisław Żmudzki.

Jak się dowiadujemy z początkiem marca planowany jest przyjazd do Katowic mistrza świata K. Schaefera.

Zawody tyżwiarskie o mistrzostwo Polski w Zakopanem.

W nadchodzącą niedzielę odbędą się w Zakopanem zawody tyżwiarskie w jeździe figurowej o mistrzostwo Polski na rok 1932.

W zawodach tych wezmą udział: Warszawskie T. Ł., Śląskie T. Ł., Wileńskie T. Ł. oraz sekcja tyżwiarska klubu Makabi z Krakowa.

Zawody o mistrzostwo Śląska SMP. w ping-pong.

W niedzielę, dnia 21. bm. odbędą się w Chorzowie na sali Domu Związkowego zawody drużynowe i indywidualne o mistrzostwo Śląska S. M. P. części północnej. Do zawodów stają następujące drużyny mistrzostwie poszczególnych okręgów i to: SMP Katowice okr. katowicki, S. M. P. Mysłowice okr. myślowicki, SMP Chorzów okr. królhucki i SMP Kamiień okr. tarnogórski. Do zawodów indywidualnych stają po 2 drużyn, tj. mistrz i wicemistrz każdego okręgu.

Program zawodów jest następujący:

Godz. 12: rozpoczęcie zawodów indywidualnych o mistrzostwo części północnej i rozpoczęcie zawodów drużynowych.

Godz. 16: dalszy ciąg zawodów aż do zakończenia mistrzostw części północnej.

Czy choroby płucne są uleczalne?

Przy astmie, katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu, flegmie długotrwałym zachrypnięciu, winien czytać każdy broszurkę pod powyższym tytułem. Autor p. Dr. GUTTMANN, b. naczelnym lekarz Finsenowskiego zakładu kuracyjnego, wskazuje w sposób zupełnie dostępny drogi naturalne do usunięcia tych ciężkich cierpień. Każdy cierpiący otrzymuje takową na żądanie za darmo i bez opłaty porta. Należy napisać pocztówkę (ofrankowaną 35 gr.) z podaniem dokładnego adresu do: **PUHLMANN & Co, BERLIN Müggelstrasse 25-25a**

Ogłoszenie

Urząd Celny Katowice ogłasza, że dnia 23 lutego 1932 r. o godz. 10-iej rano rozpocznie się w tut. magazynie konfiskat (Dworzec kolejowotowarowy) publiczna licytacja różnych zagranicznych towarów, skonfiskowanych na rzecz Skarbu Państwa, jakoteż towarów niewykupionych przez odbiorców w terminie przepisanych. Towary skonfiskowane, niesprzedane na licytacji pierwszej, będą bezpośrednio po ukończeniu tejże, wystawione po raz drugi do sprzedaży. Szczegółowy wykaz towarów przeznaczonych do licytacji każdy może począwszy od dnia 20 lutego 1932 r. przegladnąć w godzinach urzędowych t. j. od 8-ej do 15-ej w tut. Urzędzie.
Z pol. Kierownika Urzędu (St. Russek), referendarz.

Głuchota

szum, cieknięcie uszów uleczalne. Żądajcie bezpłatny pouczającej broszury.

Adres: Eufonia Liszk

Ubrania, płaszcze, obuwie męskie, dziecięce i damskie kupuje się najlepiej w nowo otworzonym składzie

Dom konfekcji i obuwia

KATOWICE, ul. Marsz. Piłsudskiego 38.

ubrania męskie . . . już od zł. 22,-
ubrania dziecięce już od zł. 7,50
Buciki męskie . . . już od zł. 8,75
Buciki damskie . . . już od zł. 8,50
Buciki dziecięce . . . już od zł. 3,25

Marszałka Piłsudskiego 38.
naprzeciw kościoła Marjackiego.

Miód pszczelny

świeży lipcowy, pod gwar, czysty pochodzący z najlepszych pasiek podolskich w blaszankach brutto po cenie: 3 kg. 10 zł., 5 kg. 14 zł., 10 kg. 25 zł., 20 kg. 45 zł., 30 kg. 54 zł., 60 kg. 100 zł. W beczkach od 100—250 kg. po 1,50 zł. wraz z opakowaniem i opłatą poczt. lub kolej. wysłać za zaliczką I. Winokur, Tarnopol, Tarnowskiego 14. (Małopl).

Darmo

browning
str. 150 nabo.
alarm.

otrzyma każdy bezpłatnie, kto zamówi u nas zegarek ze złota francuskiego, nie różniący się od prawdziwego złota 18-to karat. za 7,40 zł. z 10-letnią gwar., wyr. do m nuty, 2 szt. 14 zł., zeg. fant. 10, 13, 15 zł. ze świecącym cyferblatem, wskazówkami 11, kryty ankier z trzema kopertami lub na rękę. „Remontoir” 13, 17, 19 i 25 zł. Dewizki ze złota franc. 1, 2, 4, 5. Do każdego zegarka dodajemy straszak dz. system Brown. U. P. nr. 2341 i 50 naboł alarm. bez zezwolenia policji. Na koszt przesyłki płaci kupujący, w razie nie spodobania się zwracamy pieniądze. Adresować: Firma „Radical” Warszawa I, skrz. pocztowa 5. G. S.

Rozpowszechnia, cie naszą gazetę!

Paniom i Panom

urzędniczkom-kom. zajętym porą dnlową udzielimy wieczorami fachowej nauki polsk. lub niem. w: stenografii, Gabelsb.-Polińsk. lub Stolce-Szreńa korespondencji handl. — księgowości pojed. podwójn. wg najlepszej metody — pisania na maszynach różn. syst. metod. 10-palcową, oraz języków polskiego, niemieckiego lub esperanto. Opła: a b, dogodna, zniżona lub wg umowy. Zgłoszenia tylko od 18—19,30 w Katowicach ul. Jagiellońska 21. III lewo.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach, ogłasza niniejszem

przetarg publiczny

na wydzierżawienie bufetów kolejowych na stacjach w Żorach, w Kochłowicach i Kostuchnie z terminem objęcia z dniem 1 kwietnia 1932 r.

Termin składania ofert upływa z dniem 7-go marca 1932 r. o godz. 12. Tego samego dnia o godz. 13 nastąpi otwarcie ofert.

Szczegółowe warunki przetargu publicznego ogłoszono w Monitorze Polskim Nr. 31 z dnia 9 lutego 1932 r.

Bliższych informacji udziela Kierownik Działu IV/1 w gmachu Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach pokój nr. 52 w godzinach od 12 do 14.

Oferty, nieodpowiadające warunkom przetargu, nie będą rozpatrywane.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych Katowice.